

Social- og ældreminister Astrid Krag's talepapir

Anledning	Samråd om sagsbehandlingen i Langeland Kommune
Dato / tid	17. maj kl. 16.30
Sted	Udvalgslokalet
Talens varighed	10-11 minutter
Talens formål	Besvarelse af samrådsspørgsmål Ø
Publikum og programpunkt	Social- og Ældreudvalget

Samrådsspørgsmål Ø

"Hvad er ministerens holdning til sagen, hvor Langeland Kommune angiveligt har begået en række grove og systematiske fejl i sager om tvangsanbringelse af børn, hvilket ifølge flere eksperter udgør et lovbrud og i den forbindelse redegøre for, om det fortsat er holdningen fra regeringen – hvor statsministeren har slået sig op på at være børnenes – at flere børn skal tvangsanbringes? Der henvises til indslag om sagen fra radioprogrammet Reporterne på 24syv henholdsvis den 17. marts 2022, den 18. marts 2022, 21. marts 2022, 22. marts 2022 og 24. marts 2022."

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak til spørgerne for denne lejlighed til at sætte fokus på et meget vigtigt emne: hvordan vi skaber en bedre indsats for udsatte børn og unge her i vores velfærdssamfund.

For alle børn fortjener en tryk opvækst. Børn har kun én barndom, og den kan ikke gøres om. Derfor skal vi som samfund gøre alt, hvad vi kan, for at beskytte dem mod omsorgssvigt.

[Langeland Kommune]

Jeg bliver i dag for det første spurgt til min holdning til Langeland Kommunes sagsbehandling i nogle konkrete anbringelsessager, som der har været rejst kritik af i medierne. Jeg håber, at spørgerne har forståelse for, at jeg ikke kan kommentere de enkelte sager.

En god sagsbehandling er helt centralt for både børn og forældres retssikkerhed. Og det er med til at sikre, at det er de rette indsatser for barnet og familien, der sættes i værk.

Samtidig må vi nok også erkende, at sager om anbringelse uden samtykke helt generelt er svære og indgribende sager – og ofte sager, hvor forældrene sjældent vil være tilfredse med forløbet, uanset hvordan det har været. Men derfor skal sagsbehandlingen i disse sager selvfølgelig være i orden.

Jeg kan forstå på omtalen i medierne, at der er underrettet om kommunens sagsbehandling til både Ankestyrelsen og Ombudsmanden.

Dét, mener jeg, er den rette vej at gå, for det er de relevante myndigheder og klage- og domstolssystemet, som har det fulde indblik i sagerne, der skal vurdere, om kommunen overholder lovgivningen, og hvad der er den rigtige løsning for et konkret barn eller ung.

Jeg noterer mig i øvrigt også, at Langeland Kommune har valgt at indgå i et forløb med den permanente Task Force på området for udsatte børn og unge. Det synes jeg er rigtig positivt.

Når det så er sagt, så lyder det med udgangspunkt i de radioindslag, som Reporterne på 24syv har bragt, som nogle bekymrende sagsforløb.

Særligt hæfter jeg mig ved kommunens manglende inddragelse af den unge dreng, der er anbragt uden for hjemmet.

For mig er det helt afgørende, at barnet eller den unge *altid* er i centrum for de afgørelser, som kommunen træffer om dem. Afgørelser om børn og unges liv og hverdag skal ikke træffes henover hovedet på dem.

Det er netop ét af de vigtigste formål med den politiske aftale *Børnene Først*, som et meget bredt flertal i Folketinget blev enige om for næsten præcis ét år siden.

[Børnene Først]

Barnets stemme får i den nye Barnets Lov større betydning i sagsbehandlingen. Det betyder, at sagsbehandleren skal tale med barnet, når de vigtige beslutninger træffes, men også høre barnet i den løbende kontakt, f.eks. i kommunernes personrettede tilsyn med anbragte børn.

Og jeg er glad for, at vi med *Børnene Først* styrker sagsbehandlingen, så sagsbehandlerne kan prioritere deres tid bedre. Det gælder især i de komplekse og svære sager.

Derudover skal socialrådgivere have specialiserede kompetencer i børns rettigheder og samtaler med børn og udsatte familier. Til at udarbejde en model for en mulig, ny børne- og familierådgiveruddannelse er der nedsat en arbejdsgruppe under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Herudover styrker vi barnets oplevelse af kontinuitet i mødet med kommunen ved, at barnet som udgangspunkt møder to sagsbehandlere i forbindelse med møder med kommunen i svære sager. Og medarbejderne vil have kontinuerlig faglig sparring omkring barnet

Vi har desuden afsat varige midler til at opruste den permanente Task Force, så kommunerne kan få hjælp til at rette op på kvaliteten af sagsbehandlingen.

Og kommuner med mange børnesager får mulighed for en særlig håndsrækning til at implementere den nye lov i form af økonomisk støtte og rådgivning.

Endelig vil jeg nævne partnerskabet bestående af centrale aktører på området. Første møde i partnerskabet afholdes snart, og jeg glæder mig til at følge arbejdet. De skal blandt andet komme med forslag til, hvordan rammerne for sagsbehandlingen på området for udsatte børn kan styrkes.

[Retssikkerhedsgarantier]

De mange politiske tiltag i Børnene Først skal nu implementeres ude i kommunerne. Og i den politiske aftalekreds følger vi sammen løbende op på, at vi når i mål med reformen.

Herudover gælder der generelt en række retssikkerhedsgarantier på området for udsatte børn og unge.

Det gælder særligt i forhold til anbringelse uden samtykke, som er én af de mest indgribende foranstaltninger. I disse sager har parterne derfor også ret til blandt andet advokatbistand og fri adgang til at indbringe afgørelsen for domstolene.

Desuden kan enhver, der oplever, at en kommune ikke iværksætter en tilstrækkelig indsats over for et udsat barn eller ung efter serviceloven, underrette Ankestyrelsen, som også kan vælge at tage sager op af egen drift.

[Holdning til flere anbringelser uden samtykke]

For det andet bliver jeg på dagens samråd bedt om at redegøre for, om det fortsat – efter kritikken af sagsbehandlingen i Langeland Kommune – er regeringens holdning, at der skal være flere anbringelser uden samtykke end i dag.

Jeg må sige, at det nogen gange kan forekomme "modsatrettet" at skulle svare på kritiske spørgsmål om kommunernes sagsbehandling på anbringelsesområdet.

Den ene dag går kritikken på, at kommunerne tænker alt for meget i økonomi og derfor anbringer for få børn. Den næste dag går kritikken – som i dag – på, at kommunerne hovedløst går efter at anbringe børn, hvor der ikke er fagligt grundlag for det. Begge dele kan jo ikke være rigtigt på samme tid.

Det er selvfølgelig afgørende, at der ikke sker fejl i kommunernes sagsbehandling, som leder til fejlanbringelser.

Men det er der altså heller ikke noget, der tyder på, når Ankestyrelsen stadfæstede 99 procent af de afgørelser, der blev indklaget i 2021.

Jeg vil gerne – igen – afvise den præmis, at jeg og regeringen skulle have et bestemt måltal for, hvor mange flere anbringelser der skal være. Det har vi ikke.

For mig handler det netop ikke om, at der skal være et bestemt antal anbringelser. Det handler om, at den rette indsats skal iværksættes tidligere end tilfældet er i dag.

Og i nogle tilfælde er det rette faglige indsats en anbringelse uden for hjemmet på et *tidligere* tidspunkt, så problemerne ikke vokser sig så store, at barnet risikerer at blive skadet for livet.

For det er bekymrende, hvor mange børn og unge, der bliver anbragt uden for hjemmet som teenagere efter flere års forløb med forebyggende indsatser. Hvor forældrene har fået chance på chance, og imens er der et barn, der betaler en høj pris.

Er man i tvivl kan man kigge på tallene: vi anbringer omkring fem gange så mange 16-årige som et-årige, to-årige eller tre-årige børn. Samtidig viser Trivselsundersøgelsen fra 2020, at lidt over 40 pct. af de 15-17 årige, der blev anbragt efter, at de var fyldt 12 år, selv ville ønske, at de var blevet anbragt i en tidligere alder.

Jeg er derfor glad for, at vi i *Børnene Først* har aftalt, at der altid skal foretages børnefaglige undersøgelser af hjemmeboende søskende, når et barn anbringes på grund af forældrene. Og at det i den nye Barnets Lov bliver tydeliggjort, at en anbringelse for nogle børn kan være den nødvendige indsats til at forebygge mistrivsel.

For de børn, vi hjælper for sent, har ikke bare mistet den eneste barndom, de havde. De kommer også ind i voksenlivet med skader og problemer, der betyder, at alt for mange af dem ender med hårde liv, med kriminalitet, stofmisbrug og hjemløshed.

Det siger mig, at vi skal være langt bedre til at sætte ind med den rette hjælp så tidligt som muligt. Og i nogle tilfælde vil den rette indsats være en anbringelse uden for hjemmet på et tidligere tidspunkt.

Barnet skal sættes først, og det mener jeg, at vi gør med aftalen om *Børnene Først*.

Tak for ordet.